

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın **Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 98. maddeleri** uyarınca **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu** tarafından, öngörülen yasal süresi içinde cevaplanması konusunda gereğini bilginize sunarım.

Sevilay ÇELENK

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin sağlık hizmetlerindeki başarısı, erişilebilirliği ve hızı devlet yetkililerinin sık sık övünçle dile getirdiği konular arasındadır. Nitekim Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu, daha birkaç ay evvel “Dünyanın en yaygın ve en iyi sağlık hizmetini veriyoruz. Kovid ve deprem gibi afetlerde bunu ispatladık” demişti. Ancak yurttaşların hastane önlerindeki fevranı bu sözleri maalesef doğrulamıyor. Önceki gün tek başına hastaneye giden ileri yaştaki bir kadın hastanın, bir ay sonrasına verilen randevu nedeniyle adeta olduğu yere yığılarak, “Ben nasıl dayanacağım. Ben ister miyim böyle olmayı?” sözleriyle isyan etmesi de bu gerçeği yeniden gözler önüne serdi ve kamuoyunda tepki uyandırdı.

Türkiye’de Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) ve 182 üzerinden talep edilen randevular genel olarak günler, haftalar sonrasına veriliyor. Yurttaşlar sistem üzerinden randevu alabilmek için aylarca uğraşmak zorunda kalıyor. Devlet hastanelerinden randevu almak ciddi bir bekleme süresini gerektiriyor. Hastalar yalnızca muayene için değil, Manyetik Rezonans Görüntüleme (MR), ultrason ve fizik tedavi gibi tetkik ve tedavi hizmetleri için de uzun süre beklemek zorunda kalıyor. Kamu hastanelerinde randevu bulamayan yurttaşlar, kaçınılmaz olarak özel hastanelere yöneliyor. Yanlış ekonomi politikalarının yol açtığı derin yoksulluk koşullarında yaşam mücadelesi veren yurttaşlar, temel bir hak olan sağlık hizmetine erişebilmek için yüksek ücretler ödemeye mahkum ediliyor. Sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan bu ağır eşitsizlik, yurttaşların sağlık hakkını açıkça ihlal ediyor.

Sağlık sisteminde yaşanan bu kriz, hekim açığı nedeniyle giderek daha da derinleşiyor. Sağlık hizmetlerine erişimi artırmak için hekim sayısının yükseltilmesi gerekirken, güç çalışma koşulları ve yaşam memnuniyetsizliği nedeniyle hekimler yurt dışına göç ediyor. Türk Tabipleri Birliği (TTB) verilerine göre, 2021 yılında 1.405 hekim “İyi Hal Belgesi” alarak yurt dışında çalışmak üzere başvuru yapmış. Bu sayı 2022 yılında 2.685, 2023 yılında 3.025, 2024

yılında ise 2.692 olarak gerçekleşmiş. Siyasi iktidarın mevcut sağlık politikaları yalnızca yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini zorlaştırmakla kalmıyor, hekimlerin kamu hizmetinden kopuşunu da hızlandırıyor. Bu tablo, kamu sağlığı sisteminin sürdürülebilirliğini ciddi biçimde tehdit ediyor.

Gelinen noktada yurttaşların hastanelerden randevu alamadığına ilişkin şikayetleri giderek artıyor. “Şikayetvar” adlı platforma yalnızca iki gün içinde iletilen bazı örnek şikayetler şu şekilde:

- "İki aydır el cerrahisi randevusu alamıyorum. Ortopedi, el cerrahisine gitmemi söyledi ancak randevu bulamıyorum. İstanbul, Tekirdağ, Erzurum, Bursa gibi farklı şehirlerde de denedim, fakat hepsinde aynı sorunla karşılaşıyorum. E-Nabız üzerinden de randevu alamıyorum."
- "Yıl 2025 oldu, insanlar hastalanmaya bile korkuyor. Çocuğum için KBB bölümünden randevu almak istiyorum, ancak tüm randevular dolu. Daha önce de hangi bölüme başvurduysam hep dolu dendi. İnsanlar ölünce mi bakılacak? İki haftalık randevular nasıl tamamen dolu olabilir? Bu sistemi ve bu düzeni şikayet ediyorum. Yaşamaya çalışmaktan bıktık artık."
- "Yaklaşık bir aydır MHRS üzerinden cildiye (dermatoloji) bölümüne randevu almaya çalışıyorum. Gece yarısı, sabah erken saatlerde ve gün içinde defalarca denememe rağmen hiçbir hastanede boş randevu bulamıyorum."
- "Ne 182'den ne de MHRS'den çocuk diş hekimi için randevu alabiliyoruz. Parası olmayan aileler çocuklarını özel hastaneye götüremiyor. Neden randevu sistemi hiç açılmıyor? Diyelim ki bir kere zorla randevu alabildik. Birkaç kez gitmek gerektiğinde tekrar randevu almaya çalışıyoruz ama sistem açılmıyor. Bu nasıl bir sistem? Acilen çocuk diş hekimliği randevu sistemine bir çözüm bulunmalı."
- "MHRS üzerinden Sultanbeyli Çocuk Diş Polikliniği'nden hiçbir şekilde randevu alamıyorum. Randevular saat 10.00'da yenileniyor ama bu saatte 15 gün sonrasına randevu almaya çalışmama rağmen başarılı olamıyorum. Aylardır MHRS sisteminden randevu alamıyorum."

Tüm bu şikayetler, yurttaşların temel sağlık hizmetlerine erişiminde ciddi bir krizin yaşandığını gösteriyor.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) ve 182 üzerinden günler ve haftalar sonrasına randevu verilmesinin temel nedeni nedir? Bakanlığınızın bu soruna ilişkin tespitleri ve çözüm önerileri nelerdir?
2. 2025 yılının ilk üç ayında randevu bulamadığı için "talep oluştur" seçeneğini kullanan yurttaş sayısı kaçtır? Talep oluşturan yurttaşlardan kaç daha sonra randevu alabilmiştir?
3. Bazı branşlarda ve hastanelerde yalnızca aylar sonrasına randevu ve tetkik verildiği görülmektedir. Bu sorunun en yoğun yaşandığı iller ve branşlar hangileridir? Bakanlığınız bu konuda herhangi bir veri toplama çalışması yürütmekte midir?
4. Sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan bu kriz dikkate alındığında, devlet hastanelerinde randevu ve tetkik hizmetlerindeki bekleme sürelerini azaltmak için hangi somut adımlar atılması planlanmaktadır?
5. Hekim göçünün önüne geçebilmek ve kamu sağlık hizmetlerindeki hekim açığını giderebilmek için Bakanlığınızca 2025 yılı itibarıyla yürürlüğe konulan veya planlanan herhangi bir teşvik, iyileştirme ya da koruma programı bulunmakta mıdır?
6. Bakanlığınıza son bir yıl içerisinde randevu alamamaya ilişkin kaç şikayet ulaşmıştır? Bu şikayetlerin il ve branş bazında dağılımı nedir? Şikayetlerin giderilmesine yönelik olarak Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?